

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z HISTORII DLA KLAS GIMNAZJALNYCH

1. Skala ocen jest sześciostopniowa: ocena celująca, bardzo dobra, dobra, dostateczna, dopuszczająca i niedostateczna.
2. Na lekcjach historii oceniamy wiedzę, umiejętności interpretacji historycznej, zaangażowanie w lekcje oraz postawę względem przedmiotu.
3. Osiągnięcia są sprawdzane w formie ustnej i pisemnej.
4. Sprawdziany z wiedzy oceniamy według skali Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania (skala procentowa). Skali procentowej nie podlegają prace, które ze względu na swą specyfikę nie są możliwe do określenia poprzez ujęcie procentowe m.in. dłuższe wypowiedzi pisemne, prace domowe, praca w czasie zajęć oraz odpowiedzi ustne – wynika to ze specyfiki przedmiotu.
5. Uczeń zobowiązany jest posiadać na lekcji zeszyt, długopis oraz podręcznik. Nieposiadanie któregoś z powyższych elementów może być uznane jako nieprzygotowanie do lekcji.
6. Wszystkie prace uczeń zobowiązany jest wykonywać samodzielnie. Niesamodzielność będzie oceniana niedostatecznie.
7. Uczeń może zgłosić jedno nieprzygotowanie w czasie semestru (nie obejmuje ono zapowiedzianych form sprawdzenia wiedzy takich jak sprawdziany i prace klasowe).
8. W czasie lekcji można zdobywać plusy oraz oceny z aktywności. Uczniowie niezaangażowani w tok lekcji, mogą dostać zadania dodatkowe.
9. W stosunku do uczniów z potrzebą dostosowania wymagań edukacyjnych, nauczyciel zobowiązany jest stosować ułatwienia, która są określone w odpowiednich dokumentach szkolnych.
10. Ocena semestralna i roczna nie ma charakteru średniej arytmetycznej. Oceny mają różną wartość – najwyżej oceniane są oceny z testów, a następnie nauczyciel bierze pod uwagę oceny z innych aktywności.
11. Oceny można poprawiać – formę i czas poprawy nauczyciel ustala indywidualnie.
12. W pozostałych kwestiach Przedmiotowy System Oceniania jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

PROPONOWANY ROZKŁAD MATERIAŁU DLA KLAS GIMNAZJALNYCH

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
1. Kongres wiedeński Zagadnienia 1. Obrady kongresu. 2. Postanowienia kongresu. 3. Święte Przymierze. 4. Epoka restauracji.	– zna daty obrad kongresu wiedeńskiego; – potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu; – zna członków Świętego Przymierza	– wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja; – zna postanowienia kongresu odnośnie do ziem polskich; – wymienia uczestników kongresu; – rozumie określenie „tańczący kongres”	– wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza; – rozumie znaczenie postanowień kongresu dla sytuacji Polaków	– porównuje okres napoleoński i epokę restauracji; – wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie	30. – 1.
2. Nowe prądy i idee – liberalizm, konserwatyzm i romantyzm Zagadnienia 1. Liberalizm. 2. Konserwatyzm. 3. Romantyzm. 4. Rewolucja lipcowa we Francji.	– wymienia idee oraz prądy polityczne i kulturowe początku XIX w.; – wymienia polskich twórców epoki romantyzmu	– wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm, romantyzm; – wymienia europejskich twórców epoki romantyzmu; – podaje cechy romantyzmu jako prądu w kulturze europejskiej	– podaje przykłady obecności idei liberalizmu i konserwatyzmu w życiu politycznym Europy; – opisuje rewolucję lipcową we Francji jako przykład dążeń liberalnych; – charakteryzuje twórczość romantyków	– udowadnia wpływ idei romantycznych na działanie ruchów wolnościowych w Europie; – opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie	31. – 2.
3. Gospodarka, kultura i oświata w Królestwie Polskim Zagadnienia	– rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna	– wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską;	– charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego; – opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego	– rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim; – opisuje rolę Ksawerego Druckiego-Lubeckiego	33. – 1., 2., 3.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
<p>1. Podział ziem polskich na mocy decyzji kongresu wiedeńskiego.</p> <p>2. Gospodarka Królestwa Polskiego.</p> <p>3. Oświata i kultura w Królestwie Polskim.</p>		– opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego		w życiu gospodarczym Królestwa Polskiego	
<p>4. Sytuacja polityczna Królestwa Polskiego</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Stosunek władców rosyjskich do konstytucji Królestwa Polskiego.</p> <p>2. Kształtowanie się opozycji w Królestwie Polskim.</p>	<p>– opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I;</p> <p>– wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polskim</p>	<p>– wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz;</p> <p>– wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie</p>	<p>– rozumie przyczyny ukształtowania się opozycji w Królestwie Polskim;</p> <p>– wymienia twórców nielegalnej i legalnej opozycji w Królestwie Polskim i charakteryzuje jej cele;</p> <p>– charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I</p>	<p>– rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim;</p> <p>– wyjaśnia różnorodne uwarunkowania życia politycznego w Królestwie Polskim</p>	33. – 2.
<p>5. Wybuch powstania listopadowego</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Sytuacja w Europie przed wybuchem powstania.</p>	<p>– zna datę wybuchu powstania;</p> <p>– wie, kim był Piotr Wysocki</p>	<p>– wymienia pierwszego dyktatora powstania;</p> <p>– opisuje wybuch powstania</p>	<p>– analizuje przyczyny powstania;</p> <p>– rozróżnia postawy poszczególnych grup polskiego społeczeństwa wobec wybuchu powstania</p>	<p>– wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania;</p> <p>– analizuje stosunek Chłopickiego do powstania i rozumie wpływ poglądów</p>	34. – 1., 2.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
2. Spisek w szkole podchorążych. 3. Wybuch powstania. 4. Józef Chłopicki dyktatorem.				dyktatora na podjęte przez niego decyzje	
6. Wojna polsko-rosyjska 1831 r. Zagadnienia 1. Działania wojenne. 2. Przywódcy powstania. 3. Upadek powstania.	– wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie; – zna rezultat zmagañ powstańczych	– opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania; – wskazuje miejsca największych bitew; – wskazuje na mapie tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej; – wymienia przywódców powstania	– charakteryzuje różne postawy polskich polityków wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów; – wskazuje przełomowy moment w działaniach wojennych	– wyjaśnia przyczyny upadku powstania; – przedstawiam różne postawy przywódców powstania	34. – 1., 2.
7. Ziemie polskie po upadku powstania listopadowego Zagadnienia 1. Noc paskiewiczowska. 2. Sytuacja w zaborze pruskim. 3. Powstanie krakowskie. 4. Rabacja galicyjska.	– zna pojęcia: noc paskiewiczowska, germanizacja, praca organiczna, powstanie krakowskie, rabacja, rzeź galicyjska; – pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa	– wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego; – opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim;	– dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach; – podaje przyczyny powstania krakowskiego; – podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej	– omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki między zaborcami; – wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami;	34. – 3. 35. – 1.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
		<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie: Hipolita Cegielskiego, Edwarda Dembowskiego 		<ul style="list-style-type: none"> – rozumie manipulację władz austriackich prowadzącą do rzezi galicyjskiej; – rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r.; – dostrzega długofalowe skutki rabacji galicyjskiej 	
<p>8. Wielka Emigracja</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji. 2. Obozy i podziały polityczne wśród Polaków na emigracji. 3. Twórcy polskiej kultury na emigracji. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie emigracji; – wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu listopadowym; – wymienia twórców kultury polskiej na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymianie polskie obozy polityczne na emigracji; – rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji; – charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów; – porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice); – rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami 	34. – 4.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
9. Wiosna Ludów w Europie Zagadnienia 1. Sytuacja w Europie w latach czterdziestych XIX w. 2. Rewolucja w Paryżu. 3. Wystąpienia rewolucyjne na różnych obszarach Europy i udział Polaków w tych wydarzeniach. 4. Wiosna Ludów na ziemiach Polskich.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie Wiosny Ludów; – zna datę wybuchu Wiosny Ludów (1848 r.); – wskazuje na mapie obszary europejskie, które zostały ogarnięte wystąpieniami rewolucyjnymi; – wskazuje ziemie polskie, na których w okresie Wiosny Ludów doszło do wystąpień 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postać Józefa Bema; – wie, w których krajach Polacy brali udział w walkach w okresie Wiosny Ludów; – zna cele, które stawiali sobie Polacy biorący udział w walkach okresu Wiosny Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny wystąpień rewolucyjnych w Europie; – podaje skutki Wiosny Ludów; – opisuje przyczyny niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i opisuje różnice między przyczynami Wiosny Ludów na różnych obszarach europejskich; – wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły Rosji i ziem polskich pod zaborem rosyjskim; – dostrzega wpływ idei romantyzmu na wystąpienia narodowowyzwoleńcze okresu Wiosny Ludów 	30. – 2.
10. Lekcja powtórzeniowa. Kongres wiedeński i jego następstwa Zagadnienia 1. Kongres wiedeński i porządek Świętego Przymierza. 2. Nurty ideowo-polityczne pierwszej połowy XIX w. 3. Ruchy narodowe i rewolucyjne w Europie pierwszej połowy XIX w.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co wydarzyło się w roku: 1815, 1830, 1831, 1848; – wskazuje na mapie ziemie polskie pod trzema zaborami i je nazywa; – zna postacie: Adama Mickiewicza, Piotra Wysockiego; – krótko opisuje sytuację Królestwa Polskiego przed powstaniem listopadowym i po jego upadku; 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg powstania listopadowego; – wie, jakie zmiany przyniósł w Europie kongres wiedeński; – charakteryzuje położenie Polaków pod trzema zaborami 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różnice w położeniu Polaków pod trzema zaborami i wskazuje przyczyny tych różnic; – wskazuje różnice w przyczynach wybuchu Wiosny Ludów w poszczególnych krajach europejskich; – omawia rolę Świętego Przymierza w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i wyjaśnia rolę postanowień kongresu wiedeńskiego w historii Europy XIX w.; – rozumie wpływ ideologii romantyzmu na dążenia wolnościowe w Europie pierwszej połowy XIX w. 	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
4. Ziemie polskie i Polacy w epoce restauracji i rewolucji (1815–1849).	– krótko opisuje sytuację w zaborach pruskim i austriackim po powstaniu listopadowym				
Sprawdzian 1.					
11. Epoka żelaza, pary i węgla Zagadnienia 1. Modernizacja gospodarki. 2. Powstanie fabryk. 3. Kolej żelazna i statki parowe. 4. Eksplozja demograficzna.	– wymienia główne wynalazki XIX w.; – rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa; – wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w.	– opisuje rozwój gospodarczy i demograficzny przełomu XVIII i XIX w.; – wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy; – ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne	– wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego; – wymienia przyczyny powstawania fabryk; – dostrzega skutki rozwoju komunikacji; – wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego	– rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju gospodarczego i demograficznego; – porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w.; – omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw	31. – 1., 2., 3.
12. Świat staje się nam współczesny. Przemiany w życiu społecznym i politycznym Zagadnienia 1. Powstanie nowych grup społecznych.	– rozumie pojęcia: robotnicy, burżuazja, społeczeństwo masowe, monarchia konstytucyjna, socjalizm; – zna postać Karola Marksa	– opisuje grupy społeczne kształtujące się w XIX w.; – opisuje proces urbanizacji; – wie, jakie zmiany zaszły w organizacji państwa w XIX w.; – przedstawia ideologie, które narodziły się w XIX stuleciu	– przedstawia genezę nowych grup społecznych; – omawia genezę najważniejszych nurtów politycznych XIX w.	– dostrzega i analizuje skutki różnic społecznych w XIX w.; – opisuje wpływ zmian, które zaszły w XIX-wiecznej organizacji państwa, na dzisiejsze życie polityczne;	31. – 4.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
2. Społeczeństwo masowe. 3. Zmiany w organizacji państwa.				– przedstawia wpływ przemian gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy państwowej	
13. Zjednoczenie Włoch Zagadnienia 1. Sytuacja w państwach włoskich przed zjednoczeniem. 2. Sojusz Piemontu z Francją. 3. Wojna Piemontu i Francji z Austrią. 4. „Wyprawa tysiąca”.	– potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym; – wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włochy	– zna postaci: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldiiego; – omawia etapy jednocyenia Włoch	– wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch; – wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu	– uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch; – rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu; – dostrzega wpływ idei romantycznych w procesie jednocyenia Włoch	32. – 2.
14. Zjednoczenie Niemiec Zagadnienia 1. Pozycja Prus w Niemczech. 2. Etapy jednocyenia Niemiec. 3. Powstanie cesarstwa niemieckiego.	– zna postać Ottona von Bismarcka; – wie, co wydarzyło się w roku: 1866, 1871; – wskazuje na mapie obszar cesarstwa niemieckiego	– wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do zjednoczenia Niemiec; – wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład cesarstwa niemieckiego	– wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją; – uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec	– wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy; – wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu jednocyenia Niemiec; – rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec	32. – 2.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
15. Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych Zagadnienia 1. Rozrost terytorialny USA. 2. Północ i Południe. 3. Wojna secesyjna. 4. Rozwój USA po wojnie domowej.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar USA w XIX w.; – rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa; – zna postać Abrahama Lincolna; – wie, kto wygrał wojnę secesyjną 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami; – wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA; – podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej; – wymienia przyczyny zwycięstwa Północy w wojnie secesyjnej; – wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej; – uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA; – wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem 	32. – 1.
16. Kolonializm w XIX wieku Zagadnienia 1. Wyścig o kolonie. 2. Afryka i Indie w polityce kolonialnej państw europejskich. 3. Państwa kolonialne a Chiny. 4. Wojna rosyjsko-japońska.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej; – wymienia mocarstwa kolonialne; – zna pojęcie kolonializmu; – zna określenie „perła w koronie”; – wie, kiedy trwała wojna rosyjsko-japońska, i zna jej wynik 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów; – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia europejski wyścig o kolonie; – podaje przyczyny i skutki kolonializmu; – uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym; – opisuje politykę USA na obszarze Chin 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu; – uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie; – rozumie konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych 	32. – 3., 4.
17. Lekcja powtórzeniowa. Świat w drugiej połowie XIX wieku	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje kraje europejskie, które zjednoczyły się w drugiej połowie w XIX w.; 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zmiany, które w XIX stuleciu zaszły w funkcjonowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny i skutki kolonializmu; – opisuje wpływ XIX-wiecznych przemian 		

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
Zagadnienia 1. Rewolucja przemysłowa i jej konsekwencje. 2. Jednoczenie się krajów w Europie. 3. Powstanie nowych mocarstw. 4. Kolonializm.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne mocarstwa kolonialne; – wskazuje na mapie pozaeuropejskie obszary zajęte przez kolonizatorów; – wymienia wynalazki, które zmieniły życie codzienne w XIX w.; – zna postacie: Abrahama Lincolna, Ottona Bismarcka 	<ul style="list-style-type: none"> przemysłu i życiu społecznym; – charakteryzuje społeczeństwo drugiej połowy XIX w.; – przedstawia politykę kolonizatorów wobec kolonizowanych państw i obszarów 	<ul style="list-style-type: none"> gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy oraz kształtowanie się nowych grup społecznych 		
Sprawdzian 2.					
18. Królestwo Polskie przed powstaniem styczniowym Zagadnienia 1. Sytuacja społeczno-polityczna w Królestwie Polskie przed wybuchem powstania. 2. Manifestacje patriotyczne. 3. Ugrupowania polityczne w Królestwie Polskim. 4. Polityka Aleksandra Wielopolskiego.	<ul style="list-style-type: none"> – krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym; – rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polegała tzw. odwilż posewastopolska; – opisuje przebieg manifestacji patriotycznych; – zna postać Aleksandra Wielopolskiego; – przedstawia programy Białych i Czerwonych 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska; – wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych; – przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego; – ocenia działania Wielopolskiego; – wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym 	35. – 1., 2.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
19. Powstanie styczniowe Zagadnienia 1. Branka. 2. Wybuch powstania. 3. Wojna partyzancka.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka; – wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe; – wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania; – opisuje formy walki powstańczej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia genezę i znaczenie branki; – opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów; – porównuje walki z okresu listopadowego i styczniowego 	34. – 1., 2.
20. Upadek powstania i represje rosyjskie wobec Polaków Zagadnienia 1. Działalność rządu powstańczego. 2. Romuald Traugutt. 3. Represje carskie po upadku powstania styczniowego.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Romuald Traugutt; – zna pojęcie katongi; – wymienia główne represje rosyjskie stosowane wobec Polaków po upadku powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia działalność rządu powstańczego; – przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków; – podaje przyczyny klęski powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia znaczenie działalności Romualda Trauguttowi jako dyktatora powstania 	34. – 3.
21. Walka o polskość w zaborze rosyjskim Zagadnienia 1. Rusyfikacyjna polityka carskich władz.	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: rusyfikacja, Uniwersytet Latający; – wskazuje na mapie obszar zaboru rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia formy rusyfikacji Polaków stosowane przez carat; – podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym; – opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej; – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących 	35. – 1., 2., 3.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
2. Formy oporu Polaków wobec rusyfikacji.				w społeczeństwie zaboru rosyjskiego	
22. Zabór pruski w okresie powstaniowym – walka z germanizacją Zagadnienia 1. Kulturkampf i germanizacja. 2. Praca organiczna. 3. Walka z germanizacją.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego; – rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf, rugi pruskie, strajk szkolny; – wie, gdzie wybuchły najsylniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim; – zna postacie: Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych; – przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji; – opisuje walkę w obronie języka polskiego w zaborze pruskim; – opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją; – opisuje wpływ polsko-niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków; – porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury; – dostrzega wpływ polityki władz zaborczych na przemiany społeczeństwa w Wielkopolsce 	35. – 1., 2., 3.
23. Autonomia w Galicji Zagadnienia 1. Powstanie Austro-Węgier. 2. Autonomia galicyjska. 3. Szkolnictwo i kultura w zaborze austriackim. 4. Sytuacja gospodarcza Galicji.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Austro-Węgry i Galicję; – rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nędza galicyjska; – wymienia narodowości, które żyły w Galicji 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej; – wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji; – charakteryzuje życie polityczne w Galicji; – przedstawia sytuację gospodarczą zaboru austriackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji; – opisuje konflikty narodowościowe w Galicji 	35. – 1., 2., 3.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
<p>24. Kultura polska w drugiej połowie XIX wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> Pozytywizm. Twórcy polskiego pozytywizmu. Młoda Polska. 	<ul style="list-style-type: none"> – umiejscawia w czasie okresy pozytywizmu i Młodej Polski; – wymienia najważniejszych pisarzy polskich okresu pozytywizmu oraz twórców kultury okresu Młodej Polski; – zna postać Jana Matejki 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie literatury pisanej „ku pokrzepieniu serc”; – wymienia tytuły najśłynniejszych dzieł Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy pozytywistów; – przedstawia znaczenie kultury dla utrzymania polskości 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ pozytywizmu na postawy Polaków po powstaniu styczniowym 	35. – 2., 3.
<p>25. Lekcja powtórzeniowa. Sytuacja na ziemiach polskich pod zaborami</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> Sytuacja narodowościowa, społeczna i ekonomiczna Polaków w poszczególnych zaborach. Stosunek Polaków do władz zaborczych na różnych obszarach ziem polskich. Rozwój kultury polskiej w drugiej połowie XIX i na początku XX stulecia. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszary poszczególnych zaborów; – krótko opisuje sytuację Polaków w każdym z trzech zaborów; – pamięta datę: 1863 r.; – zna postacie: Romualda Traugutta, Henryka Sienkiewicza, Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg powstania styczniowego; – opisuje formy rusyfikacji i germanizacji; – wie, w jaki sposób Polacy przeciwstawiali się polityce zaborców 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny i skutki powstania styczniowego; – charakteryzuje formy walki Polaków z germanizacją i rusyfikacją 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ sytuacji politycznej w państwach zaborczych na położenie Polaków; – opisuje wpływ zaborów na kształtowanie się nowoczesnego narodu polskiego; – porównuje położenie Polaków w trzech zaborach, biorąc pod uwagę życie kulturalne, polityczne i gospodarcze 	
Sprawdzian 3.					

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
<p>26. Wynalazki przełomu XIX i XX wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> Epoka pary i elektryczności. Wynalazki, które zmieniły świat. Postęp w medycynie i rolnictwie. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna określenie „epoka pary”; – wskazuje na mapie państwa najlepiej rozwinięte pod względem gospodarczym; – wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX stulecia 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia trafność określenia „epoka stali, pary i węgla”; – opisuje znaczenie osiągnięć technicznych: elektryczności, telefonu, samochodu itd.; – wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia; – zna postacie: Thomasa Alvy Edisona, braci Lumière, Alexandra Grahama Bella 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce; – analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia prymat Niemiec i USA w gospodarce światowej początku XX w. 	36. – 1.
<p>27. Przełom XIX i XX wieku – narodziny kultury masowej, przemiany w sztuce</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> Piękna epoka. Wynalazki i ich wpływ na życie codzienne. Rozwój kina, fotografii i prasy. Impresjonizm i secesja. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co oznacza określenie „piękna epoka”; – zna najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX w. oraz wskazuje zmiany, jakie spowodowały one w życiu ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje życie codzienne w „pięknej epoce”; – wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w.; – rozpoznaje dzieła reprezentujące secesję i impresjonizm 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych; – opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ przemian polityczno-gospodarczych na tematykę dzieł literackich; – analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów, wymianę myśli itp. 	36. – 3.
<p>28. Partie polityczne na ziemiach polskich w XIX wieku</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne nurty polityczne na ziemiach polskich; 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny powstawania partii 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych 	35. – 4. 36. – 2.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
Zagadnienia 1. Ruch narodowy. 2. Socjaliści. 3. Ludowcy.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie skrót: PPS, endecja; – przyporządkowuje postacie Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia główne punkty ich programów; – wie, kiedy powstały Narodowa Demokracja i Polska Partia Socjalistyczna; – dostrzega różnice programowe wewnątrz polskiego ruchu socjalistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym; – przedstawia poglądy najważniejszych przywódców polskich partii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych; – przedstawia formy działalności polskich partii politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoswiatowymi; – potrafi wskazać specyfikę polskich ruchów politycznych na tle światowym; – wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, które odwołują się do tradycji ugrupowań powstałych na przełomie XIX i XX w. 	36. – 2.
29. Rewolucja 1905 roku w Rosji i w zaborze rosyjskim Zagadnienia 1. Sytuacja w Rosji przed 1905 r. 2. Walka o swobody demokratyczne w Rosji. 3. Rewolucja 1905 r. w zaborze rosyjskim. 4. Strajki w Łodzi.	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę: 1905 r.; – zna pojęcie strajk generalny – zna określenie „krwawa niedziela”; – wymienia miasta zaboru rosyjskiego, w których w 1905 r. dochodziło do demonstracji 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim; – opisuje strajki w Łodzi 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego; – wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia związek między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, dostrzega powiązania; – wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice pomiędzy nimi 	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
30. Powstanie trójprzymierza i trójporozumienia Zagadnienia 1. Kształtowanie się trójprzymierza i trójporozumienia. 2. Wyścig zbrojeń w Europie. 3. Kocioł bałkański.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia i wskazuje na mapie członków trójprzymierza i trójporozumienia; – rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy powstały trójprzymierze i trójporozumienie; – podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania; – podaje przyczyny nawiązania współpracy między Francją i Wielką Brytanią; – wie, dlaczego doszło do konfliktów zbrojnych na Bałkanach 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i omawia działania, dzięki którym Niemcy stały się najsilniejszym państwem w Europie 	37. – 1.
31. Polacy wobec zbliżającej się wojny Zagadnienia 1. Orientacja proaustriacka. 2. Poglądy Romana Dmowskiego. 3. Tworzenie się polskich organizacji paramilitarnych.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia orientacje polityczne kształtujące się na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej; – wskazuje przywódców politycznych poszczególnych orientacji; – wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje orientacje prorosyjską i proaustriacką; – opisuje działalność polskich organizacji paramilitarnych przed I wojną światową 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie orientacje przed wybuchem I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych; – uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego 	39. – 1.
32. Wybuch I wojny światowej i działania wojenne w latach 1914–1917 Zagadnienia	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchła I wojna światowa; – wymienia kraje walczące w I wojnie światowej i wskazuje je na mapie; 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej; – opisuje wojnę pozycyjną; – zna postać arcyksięcia Franciszka Ferdynanda 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych; 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną; – charakteryzuje sytuację międzynarodową w chwili 	37. – 1., 2.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
1. Zamach w Sarajewie. 2. Działania wojenne na frontach wschodnim i zachodnim w latach 1914–1917. 3. Rozwój techniki wojennej.	<ul style="list-style-type: none"> – podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny; – rozumie pojęcie wojny pozycyjnej; – wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w czasie I wojny światowej 	i wie, gdzie dokonano na niego zamachu	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914–1917 	dokonania zamachu w Sarajewie	38. – 1., 2., 3., 4.
33. Rewolucja lutowa i przewrót bolszewicki w Rosji Zagadnienia 1. Sytuacja w Rosji przed wybuchem rewolucji. 2. Rewolucja lutowa. 3. Przewrót bolszewicki. 4. Pokój brzeski. 5. Obca interwencja w Rosji.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Rosję; – wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego; – zna postacie: Mikołaja II, Włodzimierza Lenina 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposób przejścia władzy w Rosji przez bolszewików; – rozumie pojęcie obcej interwencji; – wymienia państwa, które wysłały siły interwencyjne do Rosji; – podaje cechy rządów Mikołaja II oraz rządów bolszewickich, dostrzega podstawowe różnice 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji; – przedstawia poglądy Włodzimierza Lenina; – podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików; – rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej; – podaje przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji 	
34. Sprawa polska w okresie I wojny światowej Zagadnienia 1. Kwestia polska na początku wojny. 2. Aktywiści i pasywiści.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej; – zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego; – wie czym był <i>Akt 5 listopada</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność udziału w bratobójczych walkach; – opisuje działalność Legionów; 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje postawy aktywistów i pasywistów; – rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać przychyłność Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej; – rozumie znaczenie <i>Aktu 5 listopada</i> oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków 	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
3. Polskie formacje zbrojne w czasie I wojny światowej. 4. Sprawa polska na arenie międzynarodowej.		<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej; – omawia założenia orędzia Wilsona w sprawie polskiej 			
35. Zakończenie I wojny światowej Zagadnienia 1. Przystąpienie USA do wojny. 2. Przebieg działań wojennych w 1918 r. 3. Zawieszenie broni.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje państwo, które przyłączyło się do wojny w 1917 r.; – wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa; – wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych; – omawia przebieg wojny w ostatnim roku jej trwania; – wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny; – zna poglądy Woodrowa Wilsona odnośnie do problemu zakończenia wojny; – wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych; – omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazuje czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne; – rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla sprawy polskiej 	37. – 2.
36. Odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918 r. Zagadnienia 1. Sytuacja międzynarodowa w chwili zakończenia działań wojennych. 2. Polskie ośrodki władzy. 3. 11 listopada 1918 r.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; – wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny światowej; – wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski; 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie: Wincentego Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się polskich ośrodków władzy w 1918 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r. 	39. – 3.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
		– wie, dlaczego 11 listopada 1918 r. uważamy za dzień odzyskania niepodległości			
37. Lekcja powtórzeniowa. Świat i Polska na przełomie XIX i XX wieku Zagadnienia 1. Sojusze wojskowe na przełomie XIX i XX w. 2. Sprawa polska przed I wojną światową i w trakcie trwania konfliktu. 3. Odzyskanie niepodległości przez Polskę.	– wskazuj na mapie kraje ententy i państwa centralne; – wie, które państwa należały do obozu zwycięzców I wojny światowej; – wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej; – wie, co wydarzyło się w roku: 1914, 1917, 1918; – wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; – zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Włodzimierza Lenina, Woodrowa Wilsona; – wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej	– opisuje przebieg I wojny światowej; – charakteryzuje formy prowadzenia działań militarnych w okresie I wojny światowej; – opisuje przemiany zachodzące w Rosji w 1917 r.; – wie, w jakich okolicznościach doszło do odzyskania niepodległości przez Polskę; – przedstawia zmiany w technice i sztuce wojennej, które zaszły w czasie I wojny światowej	– podaje przyczyny i skutki powstania dwóch bloków polityczno-militarnych na przełomie XIX i XX w.; – charakteryzuje postawy Polaków przed wybuchem I wojny światowej – przedstawia różne poglądy polityczne; – opisuje stosunek poszczególnych państw do sprawy polskiej w okresie I wojny światowej; – podaje przyczyny i skutki rewolucji lutowej oraz przewrotu bolszewickiego w Rosji	– analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na odzyskanie niepodległości przez Polskę; – przedstawia bezpośrednie i pośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej; – charakteryzuje zmiany polityczne, które zaszły w Rosji w wyniku rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego	
Sprawdzian 4.					
PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINU					

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
1. Powtórzenie wiadomości – chronologia	<ul style="list-style-type: none"> – umieszcza wydarzenia w czasie; – umieszcza wydarzenie w odpowiednim wieku; – zna podział dziejów na ery; – wie, jakie wydarzenie dzieli symbolicznie oś czasu na dwie ery; – wymienia w kolejności chronologicznej epoki historyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – przyporządkowuje wydarzenie do odpowiedniej epoki; – zna czas trwania kolejnych epok 	<ul style="list-style-type: none"> – swobodnie operuje kategoriami: epoka, era, okres historyczny; – zna różne nazwy odnoszące się do tej samej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje uzasadnienie cezur chronologicznych oddzielających kolejne epoki 	
2. Powtórzenie wiadomości – najważniejsze wydarzenia w historii świata	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty najważniejszych wydarzeń z historii świata; – podaje, w którym wieku doszło do danego wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – przyporządkowuje wydarzenie do odpowiedniej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – w odniesieniu do wydarzeń swobodnie operuje kategoriami: epoka, era, okres historyczny 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje kontekst wydarzeń historycznych 	
3. Powtórzenie wiadomości – królowie Polski	<ul style="list-style-type: none"> – zna dynastie panujące w Polsce; – przyporządkowuje władcę do dynastii; – określa pokrewieństwo, pracując z drzewem genealogicznym 	<ul style="list-style-type: none"> – zna wiek panowania danego władcy; – potrafi przyporządkować władcę do epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – uzupełnia w drzewie genealogicznym brakujące dane 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi podać informacje na temat panowania danego władcy 	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
4. Powtórzenie wiadomości – najwięksi artyści w historii, style architektoniczne	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia największych twórców danej epoki; – wymienia style architektoniczne w porządku chronologicznym; – rozpoznaje styl architektoniczny budowli przedstawionej na ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje czas trwania danego okresu w kulturze lub stylu w sztuce (architekturze); – przyporządkowuje twórcę do epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje samodzielnie dany styl architektoniczny i podaje jego główne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje dzieła głównych twórców z danej epoki 	
„KALEJDOSKOP HISTORII” – LEKCJE PROBLEMOWE					
1. Religie świata Zagadnienia 1. Religie naturalne. 2. Politeistyczne religie świata starożytnego. 3. Religie monoteistyczne.	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: politeizm, monoteizm; – podaje przykłady religii politeistycznych i monoteistycznych; – zna założycieli chrześcijaństwa i islamu; – wie, kiedy powstały chrześcijaństwo oraz islam 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: religie naturalne, religie objawione; – wymienia przykłady religii naturalnych i objawionych; – charakteryzuje chrześcijaństwo i judaizm; – wskazuje na mapie miejsca, w których powstały wielkie religie monoteistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje religie starożytnych Egipcjan, Greków i Rzymian oraz wierzenia ludów pierwotnych; – wie, jak podzieliło się chrześcijaństwo 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega synkretyzm religijny; – przedstawia uniwersalny charakter religii chrześcijańskiej; – rozumie wpływ różnych religii na historię świata; – porównuje różne religie monoteistyczne 	
2. Postęp techniczny w świecie Zagadnienia 1. Wynalazki i odkrycia różnych epok.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze wynalazki i odkrycia danej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ jednego wynalazku (odkrycia) na rozwój wielu dziedzin życia oraz pojawianie się kolejnych wynalazków; 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia okresy, w których następowało przyspieszenie przemian naukowo-technicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przyczyny nierównomiernego w czasie i przestrzeni rozwoju gospodarczego 	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
		– wskazuje wynalazki (odkrycia), które zmieniły oblicze świata			
3. Style architektoniczne Zagadnienia 1. Architektura świata starożytnego. 2. Style romański i gotycki. 3. Budowle świata nowożytnego.	– wymienia style architektoniczne w kolejności chronologicznej; – wskazuje epokę, w której budowano zgodnie z założeniami danego stylu; – rozpoznaje styl budowli przedstawionej na ilustracji	– wymienia przykłady budowli reprezentujących dany styl; – wskazuje przykłady wybranego stylu architektonicznego w najbliższej okolicy (swoim regionie)	– podaje cechy danego stylu architektonicznego	– dostrzega wpływ jednego stylu architektonicznego na drugi; – wskazuje wpływ postępu technicznego na przemiany w architekturze	
4. Od rydwanu do czołgu Zagadnienia 1. Pierwsze armie. 2. Hoplici. 3. Rzymscy legioniści. 4. Rycerze średniowiecza. 5. Broń palna. 6. Wojny czasów nowożytnych.	– wymienia broń stosowaną w różnych okresach historycznych; – pamięta i rozumie pojęcia: legion, broń palna, falanga	– umieszcza sposób walki, broń lub formację wojskową w odpowiedniej epoce; – wymienia najważniejsze bitwy danej epoki; – podaje przykłady zmian w sztuce wojennej	– opisuje sposób walki danej formacji wojskowej	– dostrzega wpływ rozwoju techniki na sposób walki	
5. Moda na przestrzeni wieków Zagadnienia	– rozumie pojęcia: chiton, toga	– dostrzega wpływ warunków klimatycznych na modę;	– omawia wpływ pozycji społecznej człowieka na jego strój	– dostrzega wpływ przemian społecznych i gospodarczych na modę	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
1. Ubiory starożytność i średniowiecza. 2. Zmiany w ubiorze w czasach nowożytnych.		– omawia wygląd i pochodzenie polskiego stroju szlacheckiego			
6. Powtórzenie wiadomości – świat ciągle się zmienia	– wymienia przykłady najbardziej znanych budowli, wynalazków, rodzajów broni	– wskazuje przykłady przemian w dziedzinach: sztuki militarnej, gospodarki oraz mody	– wskazuje przyczyny przemian w poszczególnych dziedzinach oraz skutki tych przeobrażeń	– dostrzega zmiany zachodzące w różnych dziedzinach życia oraz wskazuje na zależności pomiędzy tymi dziedzinami	